

Respons

Angola: ID-dokumenter

- Hva utstedes av ID-dokumenter?
- Hvem utsteder og hva inneholder ID-kortet?
- Hvem utsteder og hva trengs av informasjon for å få angolanske pass?
- Hvordan skjer fødselsregistrering?
- Hvordan skjer ekteskapsregistrering?
- Kan korrupsjon ved utstedelse av ID-dokumenter skje?

Innledning

Responsen er utarbeidet på bakgrunn av informasjon Landinfo har innhentet i samarbeid med den norske ambassaden i Luanda, Angola. I tillegg er det brukt informasjon tilgjengelig på nettet og i faglitteratur.

Bakgrunn

Angola var portugisisk koloni i flere hundre år til frigjøringen i 1975. I denne perioden ble landet tappet for materielle- og menneskelige ressurser (Tvedten 1997, s. 8). I over 40 år gjennomlevde landet først en frigjøringskrig, etterfulgt av borgerkrig til krigens slutt i 2002. Krigen ødela landet økonomisk og materielt. Midt på 1970-tallet forlot mer enn 300 000 portugisere Angola. Det vil si at landets politiske og tekniske ekspertise forsvant på kort tid. Kolonimakten hadde gjort minimalt for å bygge lokal kunnskap og erfaring. Krig og mangel på kompetanse førte Angola inn i en vedvarende krise og politisk kaos (Meredith 2005, s. 312-319; Hodges 2001, s. 10).

En mangelfull og uforberedt overgang fra kolonistyre til et fritt Angola reduserte landets muligheter til å utvikle økonomien og å bygge infrastruktur. Portugal var en relativt fattig kolonimakt og hadde i praksis ikke lagt ressurser i offentlig forvaltning. Da de forlot landet, sørget de for å ødelegge og sabotere mye av grunnlaget for videre utvikling. Viktig dokumentasjon som offentlige kart over kloakk-, vann- og ledningsnett, ble bevisst destruert. Helse- og skoletjeneste for angolanere var begrenset, og over 90 prosent av befolkningen var

analfabeter. Antall leger i landet var færre enn ti personer. Landet lå med brukket rygg (Maier 1996, s. 16; Tvedten 1997, s. 27-28, 33).

I årene etter frigjøringen var derfor myndighetenes kontroll og dokumentasjon over egen befolkning mangelfull. I praksis var ID-dokumenter basert på løse ark og papirer og lite egnet som sikker identifikasjon. Systemet var åpent for forfalskninger og tyveri av ID-opplysninger. Dette var store utfordringer for et land i en tidlig fase av frihet, utvikling og forsøk på demokratisering (HID 2015).

I oktober 2009 implementerte myndighetene et nytt program kalt «Det angolanske nasjonale ID-kort programmet» (Martin 2009). Programmet omfattet etablering av en sentral database for landet, hvilket var en stor utfordring i et land hvor mer enn 60 % av befolkningen lever i relativt uoversiktlige byer og tilnærmet 40 % i vanskelig tilgjengelige rurale områder. Programmet har i løpet av syv år nådd mer enn 6,5 millioner angolanere (HID 2015). Det er trolig langt fram før alle angolanere er registret i programmet.

ID-dokumenter

Angola utsteder flere ulike ID-dokumenter:

- Fødselsattest (*Certidão de nascimento*) (utstedes av Justisdepartementet)
- ID-kort for personer under 18 år (*Cédula Pessol*) (utstedes av Justisdepartementet)
- ID-kort for personer over 18 år (*Bilhete de Identidade*) (utstedes av Justisdepartementet)
- Pass (*Passaporte nacional*) (utstedes av Immigrasjonstjenesten)
- Førerkort (*Carteira de motorista*) (utstedes av Trafikkmyndighetene)

Alle disse dokumentene kan brukes i forbindelse med identifikasjon (Den norske ambassaden i Angola, e-post februar 2017).

ID-kort

Angola har som nevnt, innført et eget ID-program. Ifølge HID¹ (2015) består dette programmet av det nyeste innen kort-teknologi. Teknologien er biometrisk, og skal gi Angolas mer enn 24 millioner borgere synlig bevis på identitet og hindre ID-forfalskninger.

HID hevdet i 2015 at angolanske ID-kort er like avanserte som hva som ellers finnes i verden. ID-kortene utstedes av Justisdepartementet ved ni faste senter/kontorer i Luanda, to i Benguela og ett i hver av landets 18 provinser. Det eksisterer også mobile enheter hvor ID-kort kan utstedes. Hvor mange som fram til i dag har fått nye ID-kort, er ikke kjent for Landinfo.

ID-kortet inneholder navn, utstedelsesdato, utsteder, ID-nummer, foto av kortholder, kjønn, fødselsdato, fødested, sivilstatus, kortholders fingeravtrykk, gyldighet (antall år) og yrke.

I 2016 kostet ID-kortet 15 kwanza² (Identity-Cards.net 2016).

---

¹ HID utvikler programmer for sikkerhet og identifisering. I samarbeid med angolanske myndigheter har de utviklet et nasjonalt ID-program hvor nye ID-kort utvikles. Landinfo har ikke lyktes i å finne hva forkortelsen HID står for.

² 1 AOA (Angolan kwanza) = 0,0047 NOK (september 2017).

Angolansk ID-kort (HID 2015)

Pass

Pass utstedes av *Serviços de Migração e Estrangeiros* (SME) (Migrasjons- og utlendingstjenesten) i Luanda.³ Det utstedes diplomatpass, servicepass og vanlige pass (SME u.å). Fram til 19. april 2001, ble pass utstedt av *Direcção Nacional de Imigração e Fronteiras de Angola* (Nasjonalt direktorat for immigrasjon og grenser i Angola) (Radio Nacional de Angola, Luanda 2001; Wikiprocedure 2014⁴).

Alle angolanske borgere kan søke om pass. Angolanske pass er ikke biometriske, men maskinlesbare (Den norske ambassaden i Angola, e-post februar 2017; SME u.å). Ifølge SME (u.å) kan barn opp til ti år inkluderes i foreldrenes pass.

Barn under tre år er vanligvis inkludert i foreldrenes pass. Barn under 16 år må ha tillatelse av sine foreldre, eller annen autorisert person, for å få pass (Bendir-Müller 2005, s. 5; Wikiprocedure 2014; Immigration and Refugee Board of Canada 2003).⁵

Søknadsskjema og nødvendig informasjon⁶

Den som ønsker pass må fylle inn et eget søknadsskjema. Det kreves informasjon om fødselsdato, hvor en er født, bostedsadresse og navn på foreldre. Søkeren må legge ved passøknaden et angolansk ID-kort, fødselsattest, to passbilder og registreringskort for militærtjeneste dersom en er i tjenestepiktig alder.⁷ Personlig oppmøte kreves av søker da fingeravtrykk skal avgis. Tilsvarende tas fingeravtrykk når passet hentes.

³ Det er trolig flere SME-kontorer i Angola, blant annet i Benguela (Bendir-Muller 2005, s. 5). Det har ikke vært mulig å få sikker informasjon om dette.

⁴ Wikiprocedure er etablert for å samle informasjon som gjelder prosesser og prosedyrer for utstedelse av ulike ID-dokumenter.

⁵ Dette nevnes ikke av SME (u.å.).

⁶ Informasjonen i avsnittene under er hentet fra Den norske ambassaden i Angola, e-post februar 2017; Wikiprocedure 2014; Bendir-Muller 2005; Immigration and Refugee Board of Canada 2003; SME u.å.

⁷ Men en behøver ikke ha gjennomført militærtjenesten for å få pass.

Respons Angola: ID-dokumenter

Ved fornyelse av pass må søker frambringe utfylt søknadsskjema (uten overstrykninger), tidligere pass/kopi av pass, tre passbilder som ikke er eldre enn ett år (tatt mot hvit bakgrunn), ID-kort, eller annen form for ID som identifiserer søker. For mindreårige må brev/tillatelse undertegnet av foreldrene, eventuelt lærer, medfølge.

Passet er gyldig i 5 år for personer under 30 år og i 10 år for personer over 30 år.

Utstedelse av attester

Fødselsattest

Fødsler registreres vanligvis få dager etter selve fødselen. Fødselsregistreringen skjer ikke automatisk. Vanligvis får foreldrene ett papir fra sykehuset eller klinikken som dokumenterer fødselen. Papiret medbringes til kontoret for sivil registrering (*Escritório de registro civil*) hvor det utstedes fødselsattest. Tidligere var vitner også del av prosessen. Det er ikke lenger nødvendig (Den norske ambassaden i Angola, e-post februar 2017).

Dersom foreldrene til den nyfødte er gift, trenger kun en av foreldrene å være tilstede ved fødselsregistreringen. Er foreldrene ikke gift, må begge være tilstede ved registreringen. Foreldrene må medbringe ID-kort. Dersom kun en av foreldrene er tilstede, må ID til fraværende forelder medbringes (Den norske ambassaden i Angola, e-post februar 2017; Det angolanske generalkonsulatet i Porto u.å.). Tidligere kunne foreldrene registrere sine nyfødte barn og motta fødselsattesten ved sykehuset. På grunn av logistiske vanskeligheter er dette avskaffet (Den norske ambassaden i Angola, e-post februar 2017).

Ekteskapsattest

Det er tre typer ekteskap i Angola som praktiseres. Sivilt (borgerlig), tradisjonelt og religiøst. Myndighetene anerkjenner kun borgerlig ekteskap, og det registreres av Justisdepartementet. Religiøse ekteskap registreres av kirken, mens tradisjonelle ekteskap ikke registreres. Borgerlige ekteskap gjennomføres vanligvis ved kontoret for sivil registrering. I alle tilfeller må en registrator (byfogd) være tilstede (Den norske ambassaden i Angola, e-post februar 2017).

Samboerskap kan bli registrert på samme måte som et ekteskap. Registrering av borgerlig ekteskap, eventuelt samboerskap, vil framkomme på ID-kortet (Den norske ambassaden i Angola, e-post februar 2017).

Korrupsjon ved utstedelse av ID-dokumenter

HID (2015) hevder at deres optisk lesbare ID-kort (laserkort) hindrer forfalskninger og etterligninger, og vanskeliggjør muligheten for å manipulere kortet. Men det vil trolig ta lang tid før alle angolanere får tilgang på optisk lesbare ID-kort.

En troverdig kilde i Angola (e-post, desember 2015) har hevdet at det generelt er relativt enkelt å få ekte pass basert på svake underlagsdokumenter. Det sies også at det i forkant av valg trolig kan være noe lettere å få utstedt ID-kort, som igjen kan brukes til å utstede pass.

Den ovennevnte kilden (e-post, desember 2015) har videre opplyst at det er billig og enkelt å få en «ny» fødselsattest. Det vil si at om du ikke har fødselsattest fra før, kan du kjøpe en for

---

Respons Angola: ID-dokumenter

noen få tusen kwanza (tilsvarende 40-50 amerikanske dollar). Med fødselsattest kan du få ID-kort, og så eventuelt pass. Det vil si at passet som eventuelt utstedes som sådan er ekte, men at underlagsdokumentene og opplysningene som gis, kan være uriktige.

Den norske ambassaden i Angola (e-post, februar 2017) har opplyst at ID-dokumenter er relativt enkle å manipulere. Samtidig hevdes det at angolanske myndigheter har gjort mye for å forbedre ID-dokumentene og å unngå manipulering. Den norske ambassaden i Angola har også påpekt at det er mulig å få dokumenter ved bestiktelser. Men bestiktelser betales primært for å få fortlgang i en byråkratisk prosess, og ikke som forsøk på å produsere falske dokumenter, eller utstede dokumenter til personer som ikke skulle hatt dem.

Om Landinfos responser

Utlendingsforvaltningens fagenhet for landinformasjon (Landinfo) innhenter og analyserer informasjon om samfunnsforhold og menneskerettigheter i land som Utlendingsdirektoratet (UDI), Utlendingsnemnda (UNE) og Justis- og beredskapsdepartementet har behov for kunnskap om.

Landinfos responser er basert på opplysninger fra nøye utvalgte informasjonskilder, og kan bygge på både skriftlig og muntlig kildemateriale. Opplysningene er behandlet i henhold til [anerkjente kvalitetskriterier for landinformasjon](#) og [Landinfos retningslinjer for kilde- og informasjonsanalyse](#).

En respons er et svar på konkrete spørsmål som saksbehandlere i utlendingsforvaltningen har stilt Landinfo, og er ikke ment å være utfyllende redegjørelser for et tema. Responsene er utarbeidet innenfor korte frister, og kildegrunnlaget er ikke alltid like bredt som i våre temanotater.

Landinfo er en faglig uavhengig enhet, og informasjonen som presenteres, kan ikke tas til inntekt for et bestemt syn på hva praksis bør være i utlendingsforvaltningens behandling av søknader. Landinfos responser gir heller ikke uttrykk for norske myndigheters syn på de forhold og land som omtales.

Referanser

Skriftlige kilder

- Det angolanske generalkonsulatet i Porto (u.å). *Registo de nascimento por inscrição [Registrering av fødsel]*. Tilgjengelig fra <http://www.consuladogeralangola-porto.pt/pt/registo-de-nascimento-porinscricao> [lastet ned 26. september 2017]
- Bendir-Müller, A. (2005, mars). *Identitätsdokumente in ausgewählten afrikanischen Flüchtlings-Herkunftsländern [Identitetsdokumenter i utvalgte afrikanske land med flykninger]*. Bern: Swiss Refugee Council. Tilgjengelig via UNHCR Refworld <http://www.refworld.org/cgi-bin/texis/vtx/rwmain?page=search&docid=4b30d3630&skip=0&query=passport&coi=AGO> (lastet ned 20. september 2017)
- HID (2015). *The Angola National ID Card*. Luanda: HID. Tilgjengelig fra https://www.hidglobal.com/sites/default/files/resource_files/hid-gov-id-angola-cs-en.pdf [lastet ned 19. september 2017]
- Hodges, T. (2001). *Angola from Afro-stalinism to petro-diamond capitalism*. Oslo: The Fridtjof Nansen Institute & The International African Institute.
- Identity-Cards.net (2016, 13. august). *Angola*. Identity-Cards.net. Tilgjengelig fra <http://www.identity-cards.net/record/angola> [lastet ned 19. september 2017]
- Immigration and Refugee Board of Canada (2003). *Angola: Procedure for acquiring a passport; documents required; whether an agent may receive the passport on behalf of the applicant; processing time; whether a person under the age of 16 can obtain a passport in their own name and if so, whether they require parental or guardian consent; Canadian missions that issue visitor's visas to applicants*

Respons Angola: ID-dokumenter

from Angola. Ottawa: Immigration and Refugee Board of Canada. Tilgjengelig fra <http://www.refworld.org/docid/3f7d4d4e31.html> [lastet ned 11 september 2017]

- Maier, K. (1996). *Angola: Promises and Lies*. Johannesburg: William Waterman Publications.
- Martin, Z. (2009, 12. oktober). *Angola rolls out national ID*. SecureIDNews. Tilgjengelig fra <https://www.secureidnews.com/news-item/angola-rolls-out-national-id/> [lastet ned 16. mai 2017]
- Meredith, M. (2005). *The State of Africa – A history of fifty years of independence*. London: The Free Press.
- Radio Nacional de Angola, Luanda (2001) *Angola: Emigration authorities invalidate old passport*. Tilgjengelig via Newslibrary.com http://nl.newsbank.com/nl-search/we/Archives?p_product=NewsLibrary&p_multi=BBAB&d_place=BBAB&p_theme=newslibrary2&p_action=search&p_maxdocs=200&p_topdoc=1&p_text_direct-0=0F97A0E6118FCD7B&p_field_direct-0=document_id&p_perpage=10&p_sort=YMD_date:D&s_trackval=GooglePM [lastet ned 11. september 2017]
- SME, dvs. Servico de Migração e Estrangeiros (u.å). *Decreto n.º 3/00 de 14 de Janeiro- Emissão e utilização do passaporte nacional [Dekret 3/00 14. januar – utstedelse og bruk av nasjonalpasset]*. Luanda: Angola. Tilgjengelig fra <http://www.sme.ao/attachments/article/232/Decree%20No.%203-00%20of%20January%2014%20-%20Issue%20and%20use%20of%20the%20national%20passport.pdf> [lastet ned 26. september 2017]
- Tvedten, I. (1997). *Angola. Struggle for Peace and Reconstruction*. Colorado: Westview Press.
- Wikiprocedure (2014). *Angola - Apply for a new passport*. Tilgjengelig fra https://www.wikiprocedure.com/index.php/Angola_-_Apply_for_a_new_passport [Lastet ned 20. September 2017]. Nettsiden ligger nede på publiseringstidspunkt.

Muntlige kilder

- Den norske ambassaden i Angola. E-post, 16. februar 2017
- Kilde, e-post 17. desember 2015.

© Landinfo 2017

Materialet i denne publikasjonen er omfattet av åndsverklovens bestemmelser. Uten særskilt avtale med Landinfo er enhver eksemplarframstilling og tilgjengeliggjøring bare tillatt i den utstrekning det er hjemlet i lov.